

Nr 85.

Av herr **Jonsson** i Hökhult, *om anslag till lån åt kommuner för inköp av skogsmark för varaktigt skogsbruk.*

Då skogarna i allmänhet mer och mer förminskas i vårt land på grund av den stora avverkning, som pågått och pågår, har man kommit till insikt om att något bör göras, för att någon del av landets skogsmarker måtte tillvaratagas för uthålligt skogsbruk. En del kommuner hava på allvar tagit denna fråga om hand och börjat ordna sin ekonomi så, att om möjligt de i framtiden kunde förvärva skogsmark i syfte att bedriva skogsodling och för detta ändamål åstadkomma sockenallmänningar eller kommunalskogar.

Det skulle vara av mycket stort värde för vårt land, om genom lämpliga åtgärder dylika allmänningsskogar i så stor omfattning som möjligt kunde komma till stånd, och kommunerna där äga tillgång på skog både för egna behov och till avsalu för beredande av inkomster till bestridande av kommunala utgifter. De skulle lämna en säker garanti för tillgodo-seende av landets framtida virkesbehov och även lämna ett betydande överskott för export och tillika utgöra ett manande exempel för den enskilde skogsmarksägaren att väl vårda och sköta sin skogsmark. En sådan åtgärd är väl värd de uppförringar, som nu kunna göras för dess förverkligande.

Skogarna hava den sista tiden anlåtats mycket hårt. Det är endast några få enskilda, som i någon mån sparat på skogen. Det vore därför mycket välbetänkt och fosterländskt handlat, om kommunerna litet var

sörjde för att komma i besittning av mark för skogsodling. Våra förfäder hava lämnat ett stort arv efter sig i de stora skogar, som funnits men av oss avverkats. Det är vår plikt att göra något för våra efterkommande släkten. Likasom vi på många områden skördat stora fördelar av föregående släktens uppoffringar, så skulle våra efterkommande få stora fördelar, om vi droge försorg om, att en del av landets skogsmark komme i det allmännas ägo under uthålligt skogsbruk. Vi kunde på detta sätt i någon mån gottgöra, vad vi brutit, då vi anlitat skogen för hårt på våra efterkommandes bekostnad.

I sina skogar har vårt land haft en rikedom, som de flesta andra länder saknat och som tillfört landet betydande inkomster. Och bevarandet av skogens framtida bestånd är för oss av allra största vikt. Om våra enskilda skogar hädanefter väl vårdas och så mycket av landets skogsmarker som möjligt komme i det allmännas ägo för uthålligt skogsbruk, skulle vårt land i skogarna få en säker och god inkomstkälla, som skulle tillföra landet stora inkomster även för framtiden. Vårt lands ekonomiska framtid kan till stor del komma att vila på dess skogar.

Det är icke blott den i och för sig tillräckligt stora ekonomiska delen av denna fråga, som här bör tagas i betraktande, det är även skogens inverkan på vårt lands klimat, varav vi alla hava fördel.

Så som skogsavverkningen har bedrivits och fortfarande bedrivs i vårt land, gå ej avverkningen och tillväxten i jämna steg med varandra, utan överavverkning pågår och vårt land blir med varje år, som går, mer och mer skogsfattigt. Naturen är dock en gång så danad i vårt land, att detsamma alltjämt skall vara ävenledes ett skogsbärande land. Vi behöva skogen bland annat även därför, att vårt klimat genom den måtte hållas mera sunt, milt och jämnt. Klimatet har en mycket stor betydelse och inverkan på allt levande både å tillväxten, utvecklingen och trevna- den såväl bland människorna som djuren och växterna. Därföre böra vi även taga hänsyn till skogens inverkan att bidra till att vi få ett gott, stärkande och hälsosamt klimat, och bör det även i sin mån bidra till att mana staten till att understödja kommunernas intresse och göra det möjligt för dem att förvärva sig skogsmarker för skogsodling.

För trävaruindustrien vore det även av stort värde, om man genom bildande av allmänningssskogar bidroge att hålla vid makt tillgången av lämplig skog för industrien. Under den senaste tiden har en mängd snickerier och möbelfabriker uppstått i vårt land. Industriidkarne hava vid anläggandet av sina fabriker gjort upp sina beräkningar att hava god till-

gång på skog här i landet för sina behov. För trävaruindustrien är det ett livsvillkor att hava god tillgång på skog.

Det bör vara både i statens och det allmännas intresse, att så många allmänningsskogar som möjligt komma att bildas, och att en stor del av landets skogsmarker komme att läggas under uthålligt skogsbruk. Jag behöver nog icke erinra om de mycket betydande stora penningesummor, skogarna under de senaste åren årligen hava tillfört och tillföra vårt land och den goda arbetsförtjänst, som uppkommit genom skogarna.

Den enskilde skogsmarksägaren med mindre areal skogsmark kan nog icke åläggas att driva uthålligt skogsbruk. Det bör ligga i det allmännas intresse. Statsmakterna hava genom antagande av lagen om enskilda skogar bevakat det allmännas intresse hos den enskilde skogsmarksägaren, så att denne icke får förfoga över sina skogsmarker, som han själv behagar. Skogsavverkningen får icke så bedrivas att återväxten äventyras, det måste sörjas för återväxten. Över honom vakar en stark kontroll, om han icke ställer sig lagens föreskrift till efterrättelse. Genast vidtagas lagliga åtgärder. Och skogsmarksägaren är ovillkorligen skyldig ställa sig denna lag till efterrättelse, som för honom i många fall är mycket betungande.

Bildandet av stats- och allmänningsskogar är nog den bästa och säkraste åtgärden att ordna skogshushållningen för ernående av ett större och varaktigare skogskapital i vårt land. Man kan icke räkna på några fullt tillfredsställande resultat av den privata skogshushållningen på de mindre och medelstora jordbrukarnas skogsmarker, som i allmänhet icke hava så stora områden. Dessa jordbrukare äro för sina hemdjur mycket beroende av betet i sina skogsmarker, som de icke kunna undvara utan stor saknad och förlust.

Fastän det finnes ett ganska stort intresse för bildandet av allmänningsskogar i ett avsevärt antal kommuner, och en del kommuner redan i handling visat sitt intresse för saken genom att avsätta medel för bildande av en fond för detta ändamål, torde dock i alla fall under den närmaste framtiden icke bliva några vidare inköp gjorda i brist på medel, om icke staten träder hjälpande emellan och lämnar understöd genom lån för inköp av skogsmarker.

Då staten bör hava intresse av att skogsallmänningar komma till stånd, och att så mycket skogsmark som möjligt blir lagd under uthålligt skogsbruk, bör staten även visa sitt intresse genom att anslå medel till en fond att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande, ur vilken kommunerna kunde erhålla lån till inköp av skogsmark för kommunalskogar i enlighet med av

vederbörande närmare uppgjorda grunder och villkor. Det bör icke bliva någon vidare uppoffring för staten, om den lämnar lån till kommunerna för detta ändamål.

Ett större belopp torde nog vara behöfligt, då det är fråga om en lånefond, som skall omfatta landets alla kommuner, varur de kunde erhålla lån. Man måste dock för närvarande begränsa denna begäran till det minsta möjliga, förslagsvis 5,000,000 kronor. Någon risk att utlämna dessa lån till kommunerna kan nog icke komma i fråga.

För att dessa lån skola bliva till fördel för kommunerna bör den årliga räntan icke sättas högre än till exempel tre och en halv eller högst fyra procent, och det upplånade kapitalet amorteras under en tid av högst fyrtio eller femtio år. Storleken av den summa, kommunerna skulle få låna ur denna fond, bör vara beroende av storleken av köpesumman för den inköpta marken och de medel, kommunerna kunna förfoga över för detta ändamål. Så att till exempel där fond finnes till inköp av skogsmark, eller om kommunerna möjligen kunna få medel från annat håll för samma ändamål, användes dessa först till avbetalning, och böra de sedan erhålla så stort lån ur lånefonden, som erfordras för att betäcka köpesumman, på det att kommunerna må sättas i tillfälle att kunna skaffa sig skogsmark för skogsbruk.

Den skogsmark, som kommer att för här åsyftade medel inköpas för kommunernas räkning, eller med andra ord blivande kommunalskogar, bör jämväl stå under kontroll så att de skötas efter uppgjord plan och icke försäljas utan bibehållas och vårdas av kommunerna själva som deras egendom.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag,

att Riksdagen måtte bevilja ett anslag av 5,000,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att på de grunder och villkor, som Kungl. Maj:t kan finna gott i nåder bestämma, utlämnas som lån till kommuner i och för inköp av skogsmarker för varaktigt skogsbruk.

Stockholm den 23 januari 1914.

J. A. Jonsson.

I förestående motion instämma

Bernhard Nilsson.

A. R. Rosenquist.

E. Räf.